

MIKKO RANKI 80 NÄYTTELY

FUNKKISTALO, SASTAMALA 4.11. - 31.12.22

Mikko Ranki on syntynyt tyrväällä 25.3.1941, ja harrastanut kuvataidetta koko ikänsä. Nykyinen kotipaikkakunta on Kotka.

- Monipuolinen kattaus öljyvärimaalauksia ja akvarelleja.
- Maisemia, muotokuvia ja tapahtumia
- Sastamala, Kotka, Hamina, itäinen Suomenlahti, Koli, Kuusamo, Ippi ...

1.

Mikko, Kristina Ja Juuso

Öljyväri 2018

2.

Aamu Kutalan sillalta

Öljyväri 2022

3.

Sumuaamu Rautavedellä

Öljyväri 2022

4.

Vammaskoski

Öljyväre 2022

5.

Kirkkokadun kivitys

1920-luvulla.

Öljyväri 2022

Maalattu vanhaa valokuvaa
mukaellen. Valokuva
Sastamalan Seudun museo

6.

Kirkko ja Pirasen lampaat

Öljyväri 2014

7.

Pyhän Olavin kirkon
Katontekijät.
Öljyväri 1998

Haapapaanuista tehdyn eteläisen lappeen, asehuoneen ja sakariston katon uusiminen oli suuri ponnistus vanhan tekniikan taitavilta miehiltä, joita lähiseudulta sentään löytyi. Katon valmistumista juhlittiin 31. elokuuta 1997, mutta jo kolme viikkoa myöhemmin 21. syyskuuta 1997 tuhopolttaja raunioitti kirkon. Kirkon ainutlaatuinen 1700-luvun sisustus tuhoutui täysin. Kirkossa olleet harvinainen barokkisaarnastuoli, alttariseinän triumfikrusifiksi, puiset penkkikorttelit ja lehterien peileissä olleet Andreas Löfmarkin 1780 maalaamat Kristuksen kärsimystä esittävät kuvat ja kuoritulassa olleet luomiskertomukseen ja paratiisiin liittyvät maalaukset sekä muutkin palavat osat paloivat. Vain kivi- ja tiilirakenteet säilyivät käyttökelpoisina. Kirkkoa oli aiottu ehdottaa Unescon maailmanperintökohteeksi. Katon uusimisesta oli talkoolaisille myönnetty vuoden 1997 Kirkon kulttuuripalkinto.

Tuhopolton jälkeen kirkko päätettiin rakentaa uudelleen. Jälleenrakennusvaiheesta 1997–2003 tuli suorastaan kansallinen projekti. Seurakunnan hyväksymiä, Museoviraston ja arkkitehti Ulla Raholan suunnitelmia ja piirustuksia ryhtyi toteuttamaan joukko vapaaehtoisia ammatti-ihmisiä. Keräysten ja lahjoitusten avulla kaikkiaan noin 1 200 hengen suuruinen talkooväki osallistui kuuden vuoden aikana jälleenrakentamiseen, jonka pyrkimyksenä oli palauttaa kirkon sisätilojen aikaisempi tunnelma mahdollisimman aidolla tavalla. Kirkon katon etelälapteen paanut (noin 17 000 kpl) veistettiin talkootyönä tuhopolton takia kahteen kertaan. Myös pohjoislapteen paanut veistettiin uudelleen palon jälkeen. Katto valmistui vuonna 2000. Runsaiden keräyslahjoitusten lisäksi muun muassa Mauri Kunnas lahjoitti kirkon uudelleenrakentamiseen 1997 julkaistun kirjansa Koiramäen joulukirkko tuoton (yli 170 000 €). Sakariston puoleisessa lappeessa on teksti "Talkoilla rakennettu". Rahaa kului noin 1,14 miljoonaa euroa, ja ammatti-ihmisten apu ja talkootyö arvioitiin melkein yhtä suureksi eli miljoonaksi euroksi. Sisustuksen uudet maalaukset tekivät taiteilijat Esko Rauhala ja Kuutti Lavonen. Turun piispa Ilkka Kantola vihki kirkon uudelleen käyttöön 3. elokuuta 2003.

8.

Pyhän Olavin pihlajat.

Öljyväri 2022

9.

Maailman kaunein

Maisema.

Öljyväri 2011

10.

Jäärata-ajot Vammalassa
1960-luvulla

Öljyväri 2022

11.

Yli-Kirran vellikello.

Akvarelli 2010

12.

Yli-Kirran tervahauta.

Öljyväri 2010

13.

Koivuluoto

Öljyvärei 2019

14.

Tammion kylänrantaa

Öljyväri 2018

15.

Tammion rantavajat.

Öljyväri 2021

16.

Langinkoski, Kotka

Öljyväri 2016

17.

Langinkoski talvella

Öljyväri 2021

18. Ruotsinsalmen
taistelu 1790. Öljyväri 2019

Mikko Rankin öljyvärimaalaus Ruotsinsalmen meritaistelusta 9.7.1790 Ruotsin ja Venäjän laivastojen välillä Kotkan edustalla.

Venäläinen seepekki Proserpina on hätää kärsimässä tykkitaistelussa ruotsalaisen fregatin kanssa. Vähän myöhemmin Proserpina uppoaa ruotsalaisten tykkisluuppien tulituksessa.

Nassau-Siegenin prinssin Otton päällikkölaivan Jekaterinan mastossa liehuu vielä Venäjän kotkalippu. Pian oli kuitenkin tunnustettava tappio.

Venäläinen fregatti St. Nikolai on saanut kohtalokkaita osumia jo tunteja kestäneen taistelun aikana ja uppoaa noin kello 19. Tuuli on noussut päivän aikana kovaksi, mikä aiheuttaa suuria vaikeuksia varsinkin venäläisille. Länsituulesta on kuitenkin hyötyä paljon ruotsalaisille. Lopulta St. Nikolai uppoaa hyvin nopeasti kaaduttuaan kyljelleen. Neljästä sadasta miehestä vain 12 pelastuu.

Venäläisen fregatti Marian on tarkoitus tulla avustamaan St. Nikolaita, mutta joutuu ankaraan tykkitaisteluun ruotsalaisten kanssa, ja on pakotettu perääntymään. Fregatti Maria ajautuu karille ja antautuu. Turunmaat, Hämeenmaat ja tykkisluupit tulevat Munapirtin ja Mussalon suunnasta.

Kaksi venäläistä tykkisluuppiä on tullut St. Nikolain miesten avuksi, mutta veden varaan joutuneita on liikaa, ja he ovat kaataa sluupin. Ainoastaan 12 ehti pelastua auttajien lähdettyä pakosalle.

Lähteitä mm:
- Raoul Johnsson: Kustaa III ja suuri merisota
- Jussi T. Lappalainen: Kuninkaan viimeinen kortti
- Johan Tietrich Schoutzin maalaukset
- FT Aaro Saharin esitelmät Merikeskus Vellamossa 2019

Ruotsalaiset tykkisluupit käyvät hyeenoiden lailla pahasti alakynteen jääneen St. Nikolain kimppuun. Ruotsalaiset olivat edellisen, hävityn meritaistelun jälkeen kuninkaan käskystä ryhdistäytyneet ja saaneet laivaston tehokkaaksi talven ja alkukesän aina. Yksi esimerkki olivat uudet tykkisluupit, jotka kykenivät operoimaan taistelun aikana ketterästi raskaampiin venäläisiin sota-aluksiin verrattuna. Näitä pieniä tulivoimaisia aluksia oli talven aikana rakennettu paljon lisää. Venäläisillä oli myös pieniä tykkisluuppeja, mutta niitä oli paljon vähemmän.

Fort Slavan tuhoutuminen

Krimin sodan alkaessa linnoitus saatettiin vielä kerran puolustuskuntoon v.1854. Kasematteihin sijoitettiin kaikkiaan 42 tykkiä, ampumatasanteen päälle rakennettu katto purettiin ja tasanteelle rakennettiin ampumapenger kiväärimiehiä varten. Lisäksi varustauduttiin sulkemaan portit ja aukot tarvittaessa hiekkasäkeihin ja tukeihin. Miehistöä linnakkeessa oli 22.4.1854 annetun ilmoituksen mukaan kuusi upseeria, 21 aliupseeria, 210 miestä ja lisäksi neljä musikanttia ja yksi palvelija. (*Akti 50 v. 1854, ven.sot.asiak.KA*).

Syksyllä 1854 linnoitukselle annettiin kuitenkin evakuoimiskäsky. Englantilais-ranskalainen laivasto ei kuitenkaan purjehtinut Suomenlahden itäosiin vielä kesällä 1854, vaan vasta seuraavana vuonna. 15.6.1855 viholliset kiinnittyivät Fort Slavan laituriin ja polttivat kaikki sen puuosat puista laituria myöten. Linnoitus olisi vielä tämän jälkeen ollut kunnostettavissa, mutta viholliset palasivat saarelle 21.7. ja tuhosivat sen räjäyttämällä. (*Bonner-Smith ed. 1944, s. 79–81, 84. Huom. Kirjallisuudessa yleisimmin esiintyvä päivämäärä räjäytykselle on 26. tai 27.7. Päivämäärä 21.7. on kapteeni Yelvertonin raportista beinäkuun 25. päivästä 1855*).

Tämän jälkeen linnakeen jäljelle jääneet muurit saivat jäädä rappeutumaan, ja lähiseutujen asukkaat kuljettivat saarelta vielä käyttökelpoista materiaalia pois.

19.

Fort Slavan tuho 1877.
Öljyväri 2014 (kopio / tuloste)

20. Haminan ilmataistelu 1944
Öljyväri 2015 (kopio / tuloste)

Taustatietoa maalaukselle

HLeLv 34 (sijainti Kymin lentokenttä) oli tähän asti aina yrittänyt kiivetä tunkeutujien yläpuolelle niiden hyökätessä Kotkaan tai Haminaan, mutta nyt 17. toukokuuta taktikka oli toinen. Venäläiset yllätettiin täydellisesti, kun laivueen komentajan majuri Eino Luukkasen yksitoista Mersua iski suoraan noususta 27 Pe-2:n muodostelmaan kello 10.40 harventaen osastoa kahdeksalla koneella ennen kuin yläpuolella ollut viidentoista hävittäjän saatto ehti tehdä mitään. Seuranneessa hävittäjä-taistelussa kolme Jakia vaihdettiin yhteen Mersuun.

Kapteeni Olli Puhakka pääsi ensimmäisenä tulitusasemaan ja pudotti nopeassa tahdissa kolme pommittajaa kuvaten osuuttaan näin: "Hetki startin jälkeen näin yli kymmenen pommikoneen muodostelman noin 20 hävittäjän suojaamana lähestyvän Kotkaa. Ennen torjunta-alueelle tuloa koneet kuitenkin kääntyivät itään ilmeisesti nähtyään lukuisten hävittäjien nousun. Koska en olisi enää ennättänyt hävittäjien yläpuolelle, päätin yrittää käydä käsiksi pommikoneisiin altapäin. Tämä onnistuikin hyvin, kun koneet tekivät syöksyn Haminan satamaan. Heti niiden ylösvedon ja oikaisun jälkeen pääsin Pe-2-muodostelman kimppuun. Ensimmäinen kone syttyi tuleen ja syöksyi mereen aivan Haminan lähellä.

Aivan samalla vauhdilla pääsin ampumaan toista, joka myös syttyi palamaan ja kääntyi syöksyyn. En ehtinyt katsoa, minne se putosi. (Maalauksessa oleva hetki) Koneesta irtosi useita suuria kappaleita mm. kuomu ja yhden miehen näin hyppäävän, mutta en ehtinyt nähdä varjon avautuvan.

Kohta pääsin kolmannen kimppuun. Koneesta irtosi kappaleita, se kääntyi loivaan syöksyyn mennessä jonkun ajan kuluttua mereen uloimpien pienten saarten kohdalla. Yhden miehen näin tästäkin hyppäävän, mutta en nähnyt varjon avautuvan. Oma kone MT-419".

Haminan atamassa pommikoneet ovat saaneet jonkin verran tuhoa aikaiseksi.

Lähde: Suomen sota-arkisto

21.

Inferno

Summan Munasuolla 1940.

Öljyväre 2014 (kopio / tuloste)

22.

Inferno Summan Munasuolla 1944.

Versio 3. Öljyvärei 2010

(kopio / tuloste)

Maalauksessa Einar Schadewitz

Tuhoaa vihollisen hyökkäysvaunun

käsikranaatilla.

23.

Mannerheimristin ritari
Einar Schadewitz.

Öljyväri 2006

(kopio / tuloste)

Mannerheimristin ritari Einar Schadewitz (1917-1981) oli suomalainen sotilas ja Mannerheimristin ritari 110. Hän taisteli talvisodassa Jääkäripataljoona 3:n riveissä ja nousi kuuluisuuteen **Summan taistelussa**.

Tarinan mukaan hän hyppäsi vihollisen panssarivaunun päälle, koputti kansiluukkuun ja huusi: "Avvaa iivana, tiällä kuolema kolukuttelloo!" Taistelun melskeessä panssarivaunumiehistö ei saanut selvää huudosta ja luuli koputtajan olevan omia. Kun venäläinen sotilas avasi luukun, Schadewitz heitti panssarivaunun sisään käsikranaatin ja tuhosi vaunun.

Jatkosodassa raskaan hyökkäysvaiheen taisteluissa 1941 ja 1942 Schadewitz osoitti sellaista kylmäpäisyyttä ja määrätietoista taistelutahtoa, että hänet nimitettiin Mannerheimristin ritariksi.

24.

Auringonlasku Haminan Nuokossa.

Öljyväri 2022

25.

Hailin perkausta

Tammiossa 1909.

Öljyväri 2021

Kuvassa on Tammion naisia perkaamassa Somerista saatua silakkasaalista Hetholmassa olleen Tammion kyläläisten suolaamon rantakallioilla.

Taulu on maalattu vanhan mustavalkoisen kuvan pohjalta.

Kuva Museovirasto T. H. Järvi.

26.

Kotkan palotornin palo 1911

Öljyväri 2021

Maalattu vanhaa valokuvaa
mukaellen.

Kotkan palotornin palo alkoi tornin alakerrassa olevasta kaasukeittimestä sillä aikaa kun palovartija Oskar Ahlqvist oli ylhäällä tähystämässä. Hän tunsi savun hajun ja huomasi alhaalla olevan tulipalon, mutta hälyytti vielä palokunnan ja soitti palokelloja, sekä pudotteli alas tarpeellisia tavaroita. Sitten tulikin kiire, ja hän joutui tulemaan alas tornin tukivaijeria myöten.

Palotornin palaminen oli hurja tapaus, jota kaupunkilaiset tulivat sankoin joukoin katsomaan. Torni oli ollut siro ja kaunis rakennus, jota monet jäivät kaipaamaan.

27.

Tyrvään kuttu.

Öljyväri 2022

28.

Liisa Ranki 1939 – 2004

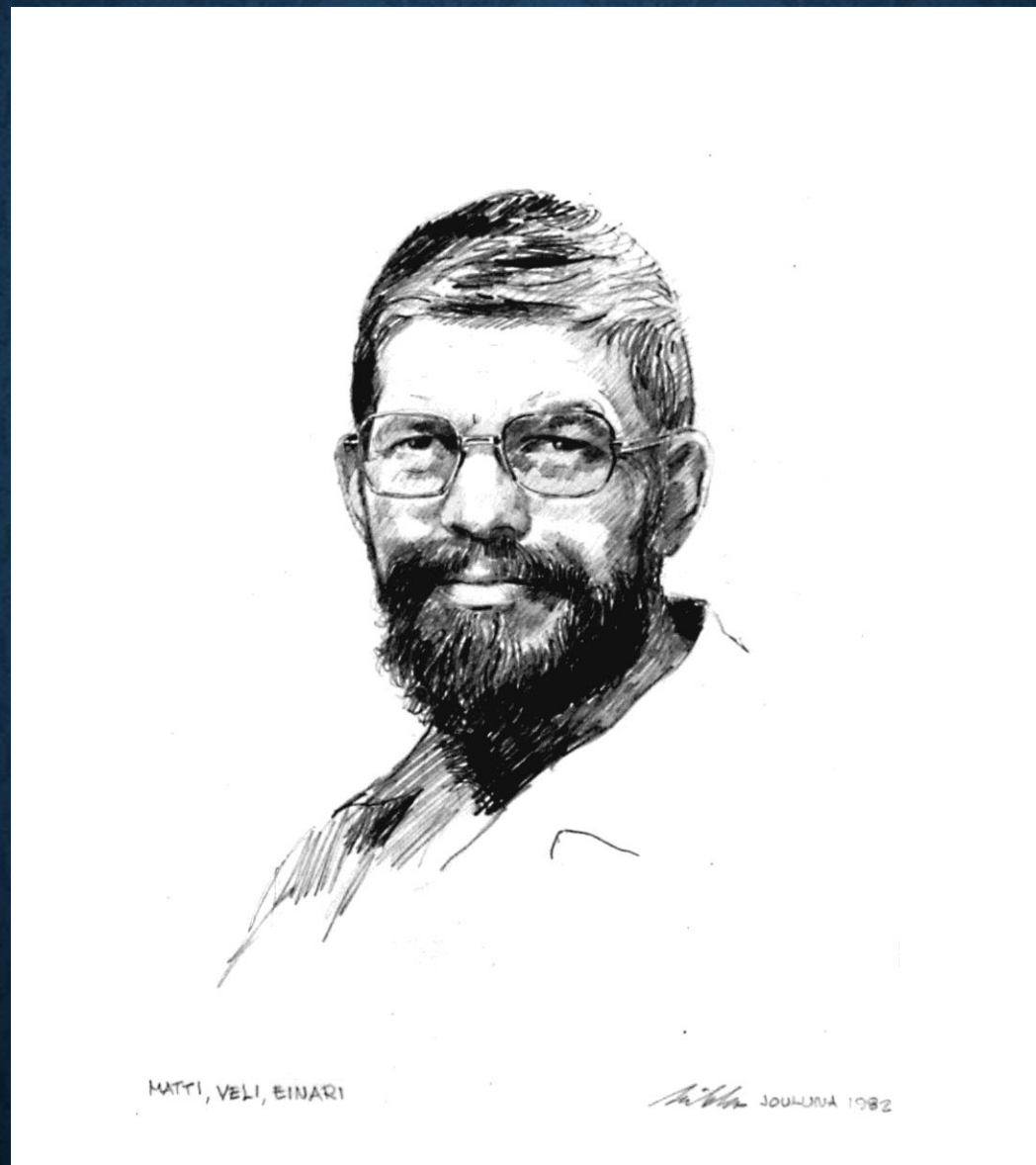
Öljyväri 1989

29.

Matti Ranki.

Lyijykynäpiirros 1982

30.

Äiti – Mirjami Ranki

Öljyväri 1981

31.

Paavo Salli

Öljyväri 2013

32.

Tyrvään Manta

Öljyväri 2022

Maalattu vanhaa valokuvaa
mukaellen.

33.

Akseli Gallen-Kallela

Konginkankaalla 1906.

Öljyväri 2021

Maalattu vanhaa valokuvaa mukaellen. Kuvan otti asemakirjuri Adolf Nordlund, joka oli Akselin apulaisena Konginkankaan Kirppuvuorella käydyllä maalausretkellä 1906.

34.

Maikki soittaa.

Öljyväri 2015

35.

Äkäslompolon joutsenet.

Öljyväri 2016

36.

Jyrävä Kuusamossa.

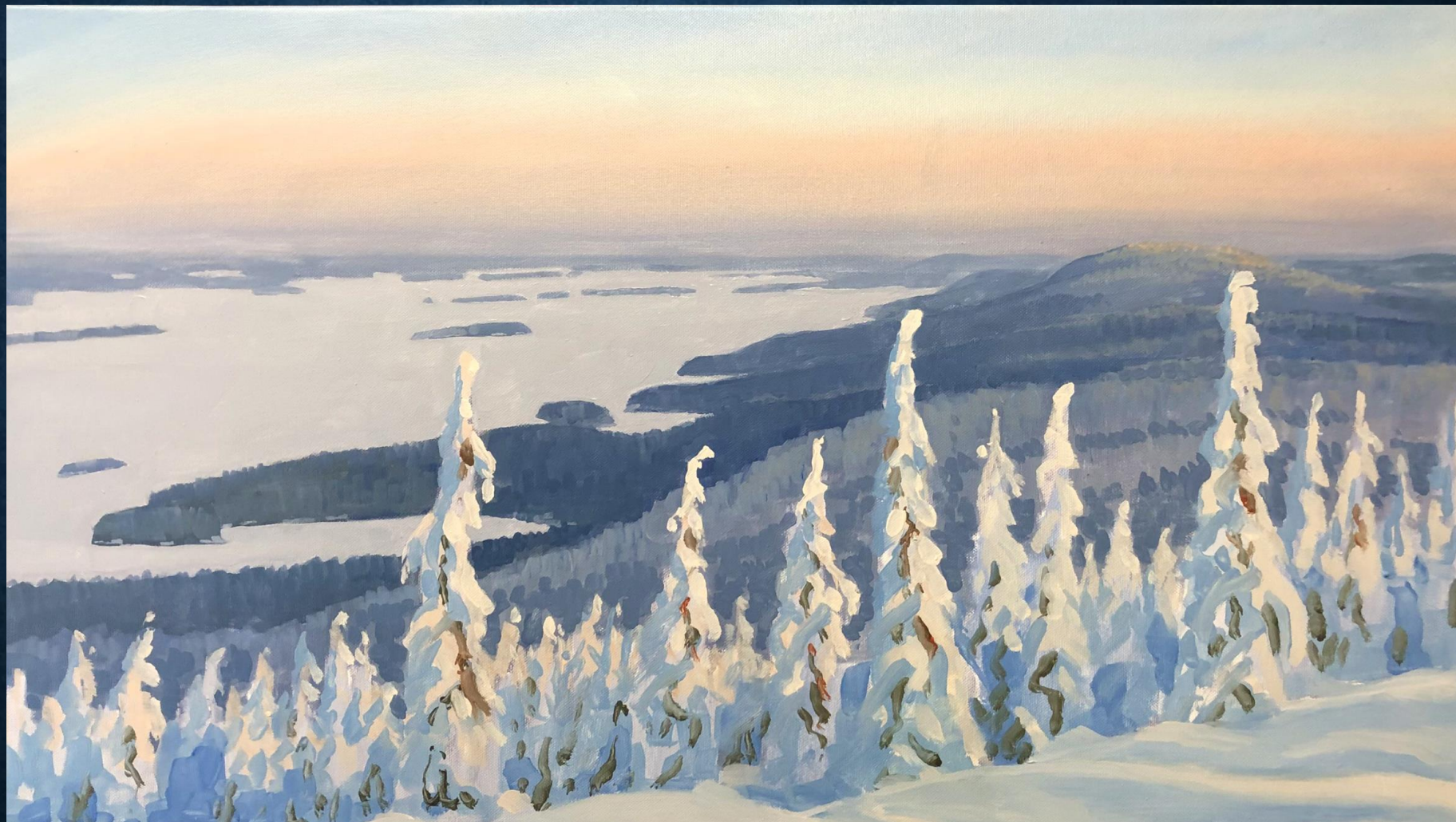
Öljyväri 2022

37.

Kevättalvella Kolilla.

Öljyväre 2022

38.

Syysiltana Kolilla.

Öljyväri 2022

39.

Suursaari ennen viime sotia.

Öljyväri 2010

Vuonna 2021 sain julkaistuksi kuvateoksen Taiteelliset muistelmat, joka kertoo enemmänkin teoskuvin elämän mittaisesta harrastuksestani.

Kirjaa on vielä myynnissä
Kotkan ja Haminan Suomalaisessa
kirjakaupassa
Haminan ja Kotkan Salpakirjassa
Sekä Tyrvään kirjakaupassa.

Verkkokaupasta: www.kirjakellari.com

Yhteystietoja:

S-posti: mikko.ranki@kympp.net

Puh. 050 574 2454

